

močniška izkušnja rokodelske obrti.“ Knjiga obsega nebroj vprašanj in odgovorov iz obrtnega računstva, obrtnega knjigovodstva in spisja, obrtnega državljanskega nauka, o menicah, dalje veliko zbirko nalog za pomočniška dela pri pomočniških skušnjah, slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar za vsakdanje obrtniške izraze in končno še zbirko najobičajnejših tiskovin s primernim poukom. Knjiga je izdelana silno praktična in bo postala neobhodno potrebna za vsakega obrtniškega mojstra, pomočnika in vajenca. Dobiva se v celjski ekspozituri Urada za pospeševanje obrti (Prešernova ulica 3) in stane izvod 12 K 60 v. Zunanji obrtniki oziroma vajenci naj naročijo zaradi manjše poštne po več izvodov skupno, najbolje po svojih organizacijah. Knjige se pošljejo zunanjim po povzetju.

Svetinje. Na rojstni dan našega regenta smo imeli ob 8. uri mašo, po kateri so šolarji z učiteljstvom zapeli državno himno „Bože pravde.“ Naš župnik Bratušek, kateri je med vojsko bil največji avstrijski hlapec, ter denunciral svoje zavedne župljane pri civilnih in vojaških oblasteh je pa pred himno pobrisal iz cerkve, nad katero netaknostjo je bilo vse zavedno občinstvo najhujše ogorčeno. Manjkali so pri službi Božji tudi orožniki, to pa gotovo vsled tega, ker naš župnik ne čuti nikdar potrebe o takih cerkvenih slovesnostih obvestiti državne urade. Ali res nima država toliko moči, da bi take remitentne duhovnike, katere ona plačuje, naučila, kako se imajo nasproti države in njenemu vladarju vesti?

Obrtna razstava 1922 v Celju. Občeslovensko obrtno društvo je sklenilo, v proslavo svoje 30-letnice leta 1922 prirediti v Celju veliko slovensko obrtno-industrijsko razstavo. Prvi pripravljalni odbor je postavljen in se je vršila včeraj prva večja seja zastopnikov najvažnejših strok, kateri so prisostvovali tudi prijatelji ostalih meščanskih krogov. O sklepih bomo že poročali. To obeta postati velik korak naprej v pokretu slovenske obrti in industrije, ker je treba za podvzetje pravočasno zainteresirati širšo javnost. Pričakujemo tozadevnih razprav v naših listih.

Somer — prijet. Na Bregu in drugod v ptujski okolici so se zadnje čase dogajali ulomi in ropi, da je bilo ljudstvo že prestrašeno. Kmalu so pogodili vodjo roparske družbe, Somra z Brega. Ali dobiti ga ni bilo mogoče, kajti prišel je, opravil svoj posel, pa zopet izginil — do prihodnjic. V petek, 17. decembra pa se je le posrečilo, da so ga izsledili domačini v Št. Vidu in ga prijeli ter pripeljali v Ptuj. Prebivalstvo bo saj božične praznike preživelo bolj v brezskrbnosti — seveda če se ne pojavijo drugi posnemovalci Somra.

Poostrenega pasjega zapora ne drže lastniki psov v mestu Ptuj in okolici, osobito na Bregu, ker pustijo svoje pse po ulicah, cestah in po dravskem mostu brez nagobčnikov okoli tekati, ter ne računajo na posledice. Ako pa konjač svojo dolžnost stori, pobere in pobije takega okoli tekajočega psa ali če ga mora radi tega oblasti naznaniti, potem je vsakdo drugi kriv, ne pa lastnik psa, ter kritikuje oblasti, češ to se nam sedaj godi v Jugoslaviji, prej tega ni bilo — mislijo nemškutarji in njihovi hujšaki — to pa najbrž za to, ker prezirajo slovenske napise „Poostren pasji zapor“, češ mi poznamo le Hundekontumac. Če se mi nekateri lastniki psov moramo držati državnih predpisov, da se psi le na vrvi in z nagobčnikom smejo po cestah voditi ali pa biti isti dobro priklenjeni in zastraženi, zakaj bi tega tudi ostali ne upoštevali. Še v gostilno mora pes, če se gre z njim na sprehod iz mesta v okolico. Proti takim brezbriznikom naredb bi se res smelo najstrožje postopati.

Politične vesti.

Pregajanje Slovencev na Koroškem. Dasi so Avstrijci po mednarodni pogodbi vezani, da varujejo naše ljudi na Koroškem pred nasilji

in da jim zagotove vse pravice, vendar preganjajo nemškutarji koroške Slovence na nezasišan način. Uničujejo jim prideleke, ubijajo živino, pretepajo ljudi, a oblastva spe in ne kaznujejo zločincev. Proti temu je treba ostro nastopiti. Naša vlada bi morala podvzeti energične korake v zaščito kmetov.

Jadransko vprašanje še vedno ni rešeno, ker nagaja D'Annunzio laški vladi s tem, da nikakor noče izprazniti zasedenega ozemlja. Giolitti, laški ministrski predsednik, napoveduje sedaj energične odredbe proti D'Annunziju. Začetkom januarja izpraznijo Italijani zasedeno ozemlje in potem proglase aneksijo Julijske Benečije. S tem bi bilo jadransko vprašanje rešeno dotlej, dokler mi ne spreminimo jadranske krivice.

Nov predsednik Avstrije. Po štirikratnih volitvah je vendar dobila Avstrija svojega predsednika, in sicer v osebi dr. Hainisch.

Prepovedano naseljevanje. Amerika je za dobo dveh let prepovedala vsako naseljevanje v Ameriki.

Zadnji poskusi svetovne revolucije. Na Češkem je izbruhnila prejšnji teden komunistična stavka. Komunisti so hoteli izzvati politični preobrat. Državna oblast pa je bila močnejša, komunistična stavka je prenehala. Vse to je delo ruskih boljševikov, ki bi radi razpali svetovno revolucijo. V Kijevu se je osnoval Avstro-sovjet, v katerem so predstavniki vseh narodov bivše avstro-ogrske monarhije. Med njimi so tudi komunisti iz Jugoslavije. Vodja je znani bolgarski boljševik Rakovski. Denar dajeta ruska sovjetska vlada in Berlin. Avstro-sovjet ima nalogo, da širi boljševiško idejo in seje neslogo med slovanskimi narodi in plemeni. Rakovski je izjavil, da ni njihova naloga zedinjati, ampak rušiti. „Balkan Slovanom“ ni njihovo geslo. V zvezi s tem je tudi Radičeva agitacija na Hrvaškem.

Demokrati za državo „Jugoslavijo.“ Beograd, 20. dec. V ustavnem odboru Demokratskega kluba se je danes pričela podrobna debata o ustavnem načrtu. Sprejet je bil predlog k paragrafu 1., da naj se naša država imenuje „kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev — Jugoslavija.“ K paragrafu 3. je bil sprejet predlog, da bodi državni jezik „srbsko-hrvatsko-slovenski.“ Klub se je izrekel za obliko parlamentarne monarhije. Glede vprašanja, ali naj velja v samoupravi eno ali dvotirni sistem, je bilo soglasno sklenjeno, da bodi ureditev pokrajinske uprave organizirana po takozvanem enotirnem sistemu, torej da služi eden in isti upravni aparat državni administraciji in samoupravi.

Beograd, 20. dec. Muslimani so svoje stališče precizirali z izjavo, da so za parlamentarno monarhijo in za Protičev ustavni načrt (devet pokrajin). Zajedničarji so se izjavili za ustavno monarhijo na federativni podlagi. Klerikalci še vedno kolisajo med republikanskim in monarhističnim programom. V njihovem klubu je podobna needinost kakor doma v stranki.

Beograd, 20. dec. Vprašanje prisege je, kakor izgleda, stopilo nekoliko v ozadje. Demokrati stoje na stališču, da polaganje prisege takoj po verifikaciji mandatov ni absolutno potrebno.

Jugoslavija in Reka. Predstojnik samostojne reške države, dr. Odenigo v Rimu je javil ministrstvu zunanjih zadev, da je izvedel iz pozitivnega vira, da se pogaja vodja reške avtonomaške stranke Riccardo Zanella z jugoslovansko vlado glede bodočih kar najtesnejših zvez med samostojno reško državo in Jugoslavijo. Protestiral je proti takemu posredovanju, nakar mu je zastopnik ministra zunanjih zadev conte Contarini odgovoril, da je Zanella predstavnik najmočnejše reške stranke, ki pa edina priznava v celem obsegu rapalsko pogodbo. Ker bo ta stranka v normalnih razmerah prišla v Reki na vlado, je razumljivo, da se že zdaj zanima za dobre odnose s svojim najbližjim sosedom. — Begunci z Reke, Jugoslavi in Italijani, so imeli včeraj sestanek, na katerem se je razpravljalo o ustanovitvi jugoslovanske narodne stranke na Reki, ki bi skupno z italijan-

ske avtonomistično in socijalistično stranko se borila proti aneksionistični politiki D'Annunzijevega pristašev. Italijanski avtonomaši in socijalisti so poudarjali potrebo čim najboljših odnosov med Jugoslavijo in Reko, ki je v gospodarskem oziru popolnoma navezana na svoje jugoslovansko zaledje.

Razno.

Štetje prebivalstva preloženo. Iz Beograda javljajo, da je vsled tehničnih ovir preloženo štetje prebivalstva, popis živine in poslopij, ki bi se imelo izvršiti 1. januarja 1921.

Enotne policijske uniforme za vse policijsko uradništvo v državi bodo uvedene po vzorcu dosedanje srbske policijske uniforme.

Grozen zločin na vlaku. Na vlaku, ki je vozil v soboto ponoči med Subotico in Bajó, je izginil strojevodja. Policijska preiskava je dognala, da so strojevodjo vrgli v ogenj kotla železniškega stroja. Trije kurjači so bili takoj aretirani. Vzrok groznega čina je baje masčevanje.

Jugoslovanska moka v Avstriji. Moka, katero je kupila Avstrija pri nas povprečno za 15 kron kg, pride s carino in drugimi stroški vred v Avstriji na 80 avstrijskih kron kilogram.

Dvoletna gozdarska šola se ustanovi v Mariboru v prejšnji kadetnici. Razpisano je do 25. decembra ravnateljsko mesto.

Končne številke o izidu volitev, kakor jih je izdalo notranje ministrstvo 5. t. m. so sledeče: demokrati 94, radikalci 93, komunisti 58, Radičevci 50, muslimanska organizacija 24, klerikalci 23, zemljoradniška stranka 39, socijalni demokrati 10, nar. socialci 2, Bunjevci 4, hrv. težaška stranka 7, muslimanska stranka 1, muslimani v južni Srbiji 2, hrv. zajednica 4, republikanci 4, frankovci 1, Ribarac 1, Trumbić 1, Hrvoj 1.

Naš novi kovani drobiž, ki je došel z Dunaju, se izroči takoj prometu. 5 in 10 parski novci (20 in 40 vinarjev) so iz 98% cinka in 2% bakra. Novce po 5 par (20 v) morajo privatne osebe sprejemati do skupnega zneska 5 dinarjev, one po 10 par (40 v) pa do 10 dinarjev, 25 parski novci (1 K) so iz 25 odst. nikla in 75 odst. bakra. Te enokronske novce mora zasebnik sprejeti do zneska 25 dinarjev. Vsi ti novi novci imajo na eni strani arabske številke (5, 10, 25) in besedo „para“ v cirilici in latinici.

Novi denar. S 1. januarjem prihodnjega leta namerava finančna uprava vzeti iz prometa vse eno-, dve- in desetskronske bankovce. Ta odredba bo razglašena, čim dospe iz Dunaja naročeni kovani denar. Državne blagajne bodo sprejemale te stare bankovce samo do 1. januarja.

Pozor pred ponarejenimi eno- in dvekronskimi bankovci! Iz Budimpešte so raztrosili po naši državi zopet več ponarejenih eno in dvekronskih bankovcev avstro-ogrske banke. Falzifikate je lahko doznati po številki serije, ki znaša pri ponarejenih preko 7000, pravi in pri nas veljavni pa imajo serijo pod 2000.

Izvoz ameriških trt in cepov je naše poljedelsko ministrstvo prepovedalo. Amerikanske trte se bodo izključno uporabljale za nasad vinogradov v Jugoslaviji.

Podraženje piva. Ker je naša finančna oblast povišala užitnino na pivo od 10 K 32 vin. na 60 K pri hektolitru, so poskočile cene pivu po sledečem ključu: čaša piva 3 deset. 2 K 80 vin.; za vrček, ki drži pol litra, 4 K 30 vin.; steklenica 6 K. V kavarnah bo stala steklenica 6 K 50 v.

Tovarno za eternit bo osnovala v Jugoslaviji v najkrajšem času delniška družba, ki bo razpolagala s kapitalom 30—50 milijonov kron.

Grozni umor. Dobili smo poročilo, da je ubil v nekem prepiru sin lastnega očeta. Ko je drugi sin opazil početje bratovo, ga je poškodoval z nekim orodjem tako silno, da so ga morali prepeljati v bolnico, kjer bo ubijalec dozdevno izdahnil. To se je zgodilo pri Sv. Tomažu pri Ormožu.